

Unohtumattomia kirjeitä -tehtävät

Opettajan materiaalit

Tehtäväpaketin tehtävät linkittyvät Postimuseon Unohtumattomia kirjeitä verkossa -näyttelyyn. Näyttelyyn on koottu suomalaisten lähettämiä kirjeitä yli sadan vuoden ajalta. Kirjeet on luettu ääneen ja niitä pääsee katsomaan myös digitaalisesti. Näyttelyyn voi tutustua osoitteessa:

<https://www.postimuseo.fi/fi/unohtumattomia-kirjeita-verkossa>

Tehtävien tarkoituksena on saada oppilaat tutustumaan Unohtumattomia kirjeitä verkossa -näyttelyyn ja analysoimaan siellä esiteltyjä kirjesisältöjä. Tehtävien avulla oppilaat pääsevät tutustumaan historiallisiin aineistoihin, eläytymään historiaan ja peilaamaan omia kokemuksiaan aikaisemmin eläneiden ihmisten kokemuksiin. Lopuksi oppilaat kirjoittavat vanhanaikaisen paperisen kirjeen (tehtävästä on kolme varianttia).

Tehtävät soveltuvat erityisesti äidinkielen ja historian opetukseen. Ne on suunniteltu siten, että niitä voisi käyttää mahdollisimman monen luokka-asteen opetuksessa. Tehtäviä kannattaa varioida opettavien ryhmien tason mukaan. Pääasiassa tehtäviin voi vastata lyhyesti tai käyttää niitä vähän syvemmän analyysin työkaluina. Ne voi toteuttaa sellaisenaan tai niitä voi käyttää lähtökohtana oman opetuksen ja tehtävien suunnittelussa.

On suositeltavaa, että opettaja tutustuu näyttelyyn ja sen sisältöihin etukäteen.

Kuvaukset tehtävistä ja vastaukset sekä ehdotuksia tehtävien purkamiseen:

Tehtävä 1

Kuinka monta kirjettä näyttelyssä on esitelty: 24

Mikä näyttelyn kirjeistä on vanhin: Sixtus Syrjäsen kirje morsiamelleen Emmille vuodelta 1896

Mikä näyttelyn kirjeistä on vanhin: Juhan kirje Satulle eron hetkellä vuodelta 2009

Tehtävä 2

Oppilaat kuuntelevat tai lukevat ainakin 5 näyttelyn kirjettä ja kirjoittavat niiden nimet ylös. Purkaessa voidaan keskustella millä perusteella oppilaat tekivät valintansa tai oliko valitseminen vaikeaa.

Tehtävä 3

Oppilaat ottavat lukemistaan kirjeistä yhden tarkemman analyysin alle. Tässä kohtaa vastataan vielä eksakteihin kysymyksiin. Loppupään kysymyksissä oppilaat pohtivat liittyykö kirje johonkin historialliseen tapahtumaan. Opettajan kannattaa siis tutustua kirjeisiin etukäteen. Suoraa historiallisiin tapahtumiin liittyvät kirjeet ovat joko II maailmansodan ajalta tai vuodelta 1918.

Tehtävä 4

Tehtävässä valittua kirjettä puretaan enemmän osiin. Oppilaat kirjoittavat Kirjeessä lukevan tervehdyksen ja sitä seuraavan lauseen. Tämän jälkeen he miettivät kirjeen aloituksen perusteella, millainen suhde kirjeen kirjoittajalla ja vastaanottajalla on saattanut olla.

Tehtävä 5

Tässä tehtävässä oppilaat miettivät kirjeen kirjoituksen motiiveja eli sitä miksi kirje on kirjoitettu.

Tehtävä 6

Oppilaat ilmaisevat millaisia tunteita kirje heissä herättää piirtämällä tunteitaan vastaavia hymiöitä tai emojeita. Tehtävää purkaessa voi käsitellä viestinnän muutosta ja kuvien tuloa mukaan arkipäivän viestintään. Kirjeistä hymiöitä ei löydy, vaikka piirrettyjä kuvia saattaakin olla mukana.

Tehtävä 7

Oppilaat pohtivat miksi kirjeen omistaja on halunnut säilyttää kirjeet. Tämän tehtävän kautta voi käsitellä mm. sitä, että millaisesta aineistosta historiallinen tieto muodostuu. Mikä säilyy, mikä ei (esim. digitaaliset viestit vs. paperiset kirjeet)? Oppilaille myös sanoa, että kirjeet ovat keskeinen historian lähdeaineisto ja niiden avulla on mahdollista tutkia ihmisten arjen lisäksi myös hallintoa ja virallista viestintää.

Tehtävä 8

Viimeisessä tehtävässä oppilaat kirjoittavat kirjeen. Tärkeää olisi kirjoittaa kirje oikeaan muotoon. Tätä varten tehtävän yhteydessä on linkki Postimuseon kirjeenkirjoitusohjeisiin.

Tehtävän voi tehdä kolmella eri tavalla. Toki sitä voi varioida muutenkin:

- 1) Kirjoitetaan oikea kirje kaverille, sukulaiselle tai naapurille ja lähetetään se mahdollisuuksien mukaan. Samalla voi osallistua Postimuseon #karanteenikirjeet-kampanjaan. Tämä sopii erityisesti äidinkielen tehtäväksi.
- 2) Kirjoitetaan kirje tulevaisuuden minälle. Kirje laitetaan talteen ja avataan vuoden tai muutaman kuluttua. Sopii mm. äidinkielen ja sovellettuna myös historian, psykologian tai katsomusaineiden opetukseen.
- 3) Oppilaat vastaavat aikaisemmissa tehtävissä analysoimaansa kirjeeseen. Tässä on tärkeää, että oppilas eläytyy kirjoittajan rooliin. Saattaa siis vaatia tausta-aineistoa tai tukea opettajalta. Sopii erityisesti historian opetukseen. Tehtävä voidaan purkaa yhdessä luokan kanssa tai pienissä ryhmissä.

Antoisia oppimishetkiä!